

ION PETRESCU

**MANAGEMENTUL
PERSONALULUI
ORGANIZAȚIEI**

EDITURA
Expert

CUPRINS

Introducere	15
Capitolul 1 – Personalul în organizația contemporană	17
1.1. Tranziția la economia de piață și problemele resurselor	17
1.2. Resursele umane, componenta principală a forțelor de producție.....	18
1.3. Resursele umane pe piața forței de muncă	20
1.4. Factorul uman, elementul creator, activ și coordonator al dezvoltării organizației	35
Capitolul 2 – Introducere în managementul personalului	40
2.1. Începuturile managementului personalului	40
2.1.1. <i>Scheme de gândire, modalități de abordare și tratare .....</i>	<i>40</i>
2.1.2. <i>Principalele etape în evoluția managementului personalului. particularitățile etapei contemporane de dezvoltare a managementului personalului .....</i>	<i>51</i>
2.2. Organizația și personalul ei	57
2.2.1. <i>Principali factori de creștere a rolului personalului în societatea postindustrială.....</i>	<i>57</i>
2.2.2. <i>Teoriile capitalului uman și social.....</i>	<i>63</i>
2.3. Managementul personalului ca sferă specifică a managementului.....	65
2.3.1. <i>Conceptul și scopurile managementului personalului.....</i>	<i>66</i>
2.3.2. <i>Funcțiile, subiecții și metodele de managementul personalului .....</i>	<i>71</i>
2.4. Managementul personalului ca știință și disciplină de învățământ.....	77
2.4.1. <i>Obiectul și locul managementului personalului în sistemul de științe contemporane .....</i>	<i>77</i>
2.4.2. <i>Structura cunoștințelor de știința managementului personalului și semnificația ei practică.....</i>	<i>81</i>

2.4.3. Managementul personalului, ca disciplină de învățământ. Noțiunea de competență profesională, socială și metodică	86
2.5. Structura managementului personalului	89
2.5.1. Categoriile de bază caracteristice pentru managementul personalului. Sferele principale ale managementului personalului și interrelațiile dintre acestea	89
2.5.2. Munca cu personalul	91
2.6. Managementul personalului ca gen al puterii	93
2.7. Metodologia managementului personalului organizației	93
2.7.1. Filozofia managementului personalului	93
2.7.2. Legitățile și principiile managementului personalului	95
2.7.3. Metode de managementul personalului	96
2.8. Managementul personalului, ca profesiune	98
2.8.1. Geneza culturii profesionale a managementului personalului	98
2.8.2. Managementul și sistemul de management al personalului	98
2.9. Managementul strategic al personalului organizației	101
2.9.1. Managementul strategic al organizației ca premisă a managementului strategic al personalului	101
2.9.2. Sistemul managementului strategic al personalului organizației	102
Capitolul 3 – Prognoza și planificarea personalului organizației	107
3.1. Locul și rolul prognozei și planificării personalului în construcția și dezvoltarea organizației	107
3.2. Conceptele de planificare, prognoză și management previzional al personalului	110
3.3. Conținutul managementului previzional al necesarului de personal	111
3.4. Elementele previzionale în interrelația dintre modernizarea organizației și utilizarea deplină și eficientă a personalului	115
3.5. Diagnoza și analiza în procesul de stabilire a necesarului de personal	116

Capitolul 4 – Orientarea profesională	121
4.1. Spre o nouă definiție a orientării profesionale: de la prognoză la acțiune educativă	122
4.2. Fundamentarea științifică a orientării profesionale	126
4.3. Orientarea profesională către un grup de profesioni	129
4.4. Diagnosticarea capacității de adaptare, de educabilitate	130
4.5. Cercetare psihosocială și nu simplă abordare a individului izolat	131
4.6. Accent pe atitudini.....	132
4.7. Predominanța aptitudinilor intelectuale.....	133
4.8. Modalități științifice de organizare a orientării profesionale	135
4.9. Rezultatele pozitive, pentru individ și societate, ale aplicării orientării profesionale.....	141
Capitolul 5 – Recrutarea personalului	143
5.1. Semnificație și conținut	143
5.2. Recrutarea de manageri	146
5.3. Strategia și politica recrutării.....	147
5.4. Etapele recrutării.....	149
5.5. Sursele de recrutare	150
5.6. Verigi organizatorice și instrumente.....	156
5.7. Legalitatea recrutării	159
5.8. Dubla răspundere în menținerea personalului.....	159
5.9. Concedierea. Înlocuirea unui manager.....	160
5.10. Recomandări practice	163
Capitolul 6 – Selecția personalului	166
6.1. Necesitatea obiectivă și utilitatea selecției profesionale	166
6.2. Selecția profesională, concepută ca orientare la nivel de organizație	169
6.3. Individul și profesiunile ca obiect al selecției profesionale	172
6.4. Investigația în materie de selecție profesională.....	174
6.5. Metode practice de realizare a selecției profesionale	178

6.6. Selecția dirijată special către manageri	181
6.7. Activitatea laboratorului de psihologia personalului în domeniul selecției profesionale	184
Capitolul 7 – Asimilarea și integrarea noilor angajați	187
7.1. Integrarea profesională ca aspect al integrării sociale	187
7.2. Semnificația integrării profesionale	193
7.3. Definiția integrării profesionale	195
7.4. Momentul subiectiv al procesului integrării	195
7.5. Integrarea și stabilitatea	196
7.6. Integrarea profesională și satisfacția	200
7.7. Necesitatea și utilitatea unui program de integrare	201
7.8. Elaborarea programului de integrare	201
7.9. Organizarea procesului de integrare profesională.....	202
7.10. Controlul integrării profesionale și măsurile necesare pentru îmbunătățirea integrării	204
Capitolul 8 – Formarea și perfecționarea profesională....	207
8.1. Necesitate și utilitate	207
8.2. Analiza nevoilor și solicitărilor de locuri de muncă	209
8.3. Definiții și conținut	212
8.4. Cerințe și responsabilități.....	213
8.5. Stabilirea obiectivelor și aprecierea rezultatelor	216
8.6. Direcții și căi de formare și perfecționare profesională.....	219
8.7. Modularizarea, concept al formării profesionale.....	220
8.8. Forme, conținut, responsabilități și metode didactice de formare profesională	221
Capitolul 9 – Evaluarea performanțelor personalului organizației și aprecierea salariaților în ordinea meritelor	231
9.1. Performanța personalului organizației	231
9.2. Interacțiunea dintre competență și performanță.....	234
9.3. Evaluarea profesională și evaluarea meritelor	237
9.4. Sistemul de evaluare a performanțelor personalului organizației	238

9.5. Aprecierea salariaților în ordinea meritelor.....	250
Capitolul 10 – Promovarea personalului	255
10.1. Definiția și interpretarea noțiunii de promovare profesională	255
10.2. Importanța promovării personalului	256
10.3. Risc și succes în promovare	257
10.4. Politica managerială de promovare	258
10.5. Planificarea promovării personalului.....	259
10.6. Principiile de promovare	260
10.7. Criteriile de promovare.....	261
10.8. Procedee și reguli de promovare.....	262
10.9. Un procedeu util și important: inventarierea personalului	265
10.10. Procesul promovării personalului.....	266
Capitolul 11 – Salarizarea personalului	267
11.1. Salariul ca pârghie de echilibru pe piața forței de muncă.....	267
11.2. Sisteme, principii și criterii.....	269
11.3. Politica de salarizare la nivel de organizație.....	283
11.4. Forme de salarizare	286
11.5. Plata salariilor.....	287
11.6. Salarizarea personalului la nivelul organizațiilor.....	289
11.7. Relația dintre dimensiunea rezultativă și evoluția salariului	290
11.8. Negocierile salariale.....	292
Capitolul 12 – Implicarea personalului în dialogul social. Activitatea sindicală. Managementul stărilor conflictuale în organizație	295
12.1. Implicarea personalului organizației în dialogul social	295
12.2. Sindicatele. Acțiunea sindicală	303
12.3. Managementul stărilor conflictuale în organizație	304
12.3.1. Conținutul și trăsăturile caracteristice ale stărilor conflictuale	304
12.3.2. Modul de soluționare a conflictelor de interese	306

12.3.3. Modul de soluționare a conflictelor de drepturi	315
Capitolul 13 – Managementul raporturilor de muncă	318
13.1. Raporturile de muncă.....	318
13.1.1. Definiție. Forme	318
13.1.2. Trăsături caracteristice	319
13.1.3. Principiile raportului de muncă	319
13.2. Contractul colectiv de muncă.....	320
13.2.1. Noțiunea de contract colectiv de muncă	320
13.2.2. Natura juridică a contractului colectiv de muncă.....	321
13.2.3. Trăsăturile caracteristice ale contractului colectiv de muncă	322
13.2.4. Funcțiile contractului colectiv de muncă	322
13.2.5. Contractul colectiv de muncă, categorie specifică a dreptului muncii.....	323
13.2.6. Structura contractului colectiv de muncă	324
13.2.7. Documentarea și redactarea contractului colectiv de muncă	328
13.2.8. Încheierea contractului colectiv de muncă	329
13.2.9. Executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului colectiv de muncă.....	331
13.2.10. Negocierea contractului colectiv de muncă	332
13.3. Contractul individual de muncă.....	352
13.3.1. Definiție și elemente esențiale	352
13.3.2. Trăsături caracteristice	352
13.3.3. Capacitatea juridică a persoanei care se încadrează în muncă.....	353
13.3.4. Încheierea contractului individual de muncă	354
13.3.5. Durata contractului individual de muncă	355
13.3.6. Conținutul contractului individual de muncă.....	356
13.3.7. Forma contractului individual de muncă	359
13.3.8. Executarea contractului individual de muncă... ..	360
13.3.9. Suspendarea contractului individual de muncă.....	360
13.3.10. Modificarea contractului individual de muncă.....	362
13.3.11. Încetarea contractului individual de muncă	363

Capitolul 14 – Drepturile și obligațiile angajaților și angajatorilor. Disciplina muncii și răspunderea disciplinară	366
14.1. Drepturile și obligațiile angajaților și angajatorilor	366
14.1.1. <i>Principalele drepturi ale angajatului și angajatorului .....</i>	<i>366</i>
14.1.2. <i>Obligațiile generale ale salariatului și angajatorului.....</i>	<i>367</i>
14.2. Disciplina muncii și răspunderea disciplinară	368
14.2.1. <i>Disciplina muncii.....</i>	<i>368</i>
14.2.2. <i>Răspunderea juridică .....</i>	<i>370</i>
14.3. Sancțiunile disciplinare	377
14.3.1. <i>Noțiuni .....</i>	<i>377</i>
14.3.2. <i>Clasificare.....</i>	<i>378</i>
14.3.3. <i>Aplicarea sancțiunilor disciplinare generale.....</i>	<i>379</i>
Capitolul 15 – Managementul asigurărilor sociale, al protecției sociale și al protecției speciale	381
15.1. Probleme sociale ale tranziției la economia de piață..	381
15.2. Formarea fondului de asigurare a protecției sociale și speciale	384
15.2.1. <i>Ordonarea sistemică a problematicii.....</i>	<i>384</i>
15.2.2. <i>Conceptul de securitate socială și de sistem public .....</i>	<i>385</i>
15.2.3. <i>Necesitatea asigurărilor sociale .....</i>	<i>387</i>
15.2.4. <i>Conținutul economic al asigurărilor sociale.....</i>	<i>387</i>
15.2.5. <i>Rolul asigurărilor sociale .....</i>	<i>387</i>
15.2.6. <i>Principiile de bază ale asigurărilor sociale .....</i>	<i>389</i>
15.2.7. <i>Fondurile asigurărilor sociale de stat .....</i>	<i>389</i>
15.3. Formele de ocrotire a cetățenilor prin asigurările sociale.....	391
15.3.1. <i>Pensiile, ca formă principală de ocrotire a cetățenilor prin asigurările sociale .....</i>	<i>391</i>
15.3.2. <i>Alte drepturi de asigurări sociale.....</i>	<i>396</i>
15.3.3. <i>Alte prevederi legale referitoare la drepturile de asigurări sociale .....</i>	<i>402</i>
Capitolul 16 – Ocuparea forței de muncă, șomajul, protecția socială a șomerilor și integrarea lor profesională	404
16.1. Ocuparea forței de muncă	404

16.2. Șomajul și căile de diminuare a acestuia.....	418
16.3. Protecția socială a șomerilor și integrarea lor profesională.....	435
Capitolul 17 – Problemele sănătății și protecției muncii	445
17.1. Programul managerial de îngrijire a sănătății personalului și de protecție a muncii.....	445
17.2. Sistemul organizatoric al medicinei muncii și al protecției omului în procesul muncii.....	446
17.3. Probleme ale sănătății personalului organizației.....	448
17.4. Protecția personalului în procesul muncii.....	453
Capitolul 18 – Administrarea propunerilor făcute de personalul organizației	467
18.1. Noțiunea de propunere a salariaților.....	467
18.2. Factorii apariției și formării propunerilor salariaților....	470
18.3. Sistemul de propuneri: componente și obiective.....	472
18.4. Funcțiile propunerilor.....	477
18.5. Sistemul de comunicare managerială și propunerile salariaților.....	479
18.6. Organizarea sistemului de administrare a propunerilor din organizație.....	479
Capitolul 19 – Locul și rolul ergonomiei în managementul personalului organizației	484
19.1. Ergonomia: obiect, metodă și perspective.....	484
19.2. Interdisciplinaritatea ergonomiei.....	491
19.3. Studiul muncii și normele activității personalului organizației.....	493
19.4. Principiile și regulile ergonomice privitoare la economisirea mișcărilor și reducerea oboselii în organizație.....	501
19.5. Probleme ergonomice ale managementului producției.....	513
19.6. Eficiența preocupărilor ergonomice și indicatorii de eficacitate ai organizației.....	526
Capitolul 20 – Eficiența utilizării personalului organizației	532
20.1. Eficiența economică, cerință a economiei de piață....	532

20.2. Primatul factorului uman în procesul de creștere a eficienței economice.....	535
20.3. Participare și eficiență.....	537
20.4. Cointeresarea personalului ca mobil psihosocial al creșterii eficienței economice.....	544
20.5. Dimensiunea umană a eficienței procesului de cercetare-dezvoltare.....	551
20.6. Locul și rolul personalului în creșterea eficienței organizării producției și muncii.....	556
20.7. Personalul în procesul de creștere a eficienței activității comerciale.....	567
20.8. Aspecte psihoeconomice în relația resursele umane - creșterea eficienței activității financiare și contabile.....	573
Capitolul 21 – Implicații psihosociale în managementul personalului organizației....	576
21.1. Problemele psihosociale de bază ale organizației.....	576
21.2. Aportul psihologiei în tratarea personalului organizației.....	588
Capitolul 22 – Managementul personalului organizației în viitor.....	612
22.1. Proiecții și imagini economico-sociale la începutul mileniului trei.....	612
22.2. Structura viitorului și dinamica managementului personalului organizației.....	616
Bibliografie.....	626